

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ
УКРАЇНИ**

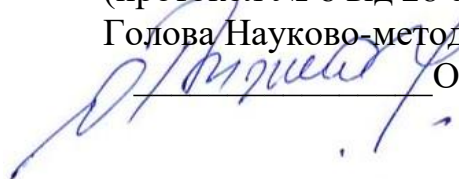
**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 6 від 28 серпня 2024 р.)

Голова Науково-методичної ради

Олександр ПИЖОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕРАПЕВТИЧНІ ВМІННЯ ТА НАВИЧКИ ЕРГОТЕРАПЕВТА**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 227 Терапія та реабілітація

спеціалізація: 227.2 Ерготерапія

освітньо-професійна програма: 227.2 Ерготерапія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЕТ 2

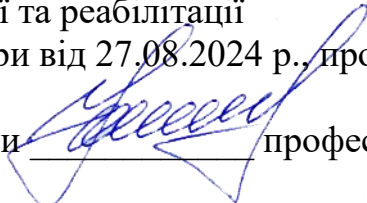
мова навчання: українська

Розробники:

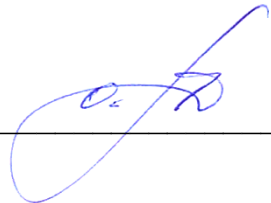
Шевчук Юлія, PhD, викладач кафедри кафедри терапії та реабілітації,
yushevchuk@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри від 27.08.2024 р., протокол № 27)

Завідувач кафедри професор Олена ЛАЗАРОВА

ПОГОДЖЕНО:

Начальник
навчально-методичного відділу Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формулювання знань про принципи і застосування ерготерапевтичних вмінь та навичок в якості лікувального впливу; знань щодо спілкування з клієнтом/пацієнтом під час занять; знань про можливі способи збору інформації про пацієнта; набуття навичок з проведення безпечного для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини. Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС. Основні теми: стилі клінічного мислення; принцип проведення обстежень та побудова цілей; принципи градування, адаптації та модифікації; види терапевтичних занять в ерготерапії, навички мобільності; вміння вести практичну діяльність, терапевтичне використання особи ерготерапевта; ведення фахової документації, правила написання рекомендацій; аналіз заняттєвої активності. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of a discipline. The discipline is aimed at formulating knowledge about the principles and application of ergotherapeutic skills as a therapeutic influence; knowledge of communication with the client / patient during the lessons; knowledge of possible ways to collect patient information; acquisition of skills in conducting patient-safe / practitioner-safe practice in ergotherapy in traumatology and orthopedics, neurology and neurosurgery, cardiology and pulmonology, as well as other fields of medicine. Discipline - 4 ECTS credits. Main topics: clinical thinking styles; the principle of conducting surveys and setting goals; principles of grading, adaptation and modification; types of therapeutic exercises in ergotherapy; ability to conduct practical activity, therapeutic use of the ergotherapist's personality; maintaining professional documentation, rules for writing recommendations; analysis of occupational activity. The final assessment is formed taking into account the results of the current control and test.

Мета навчальної дисципліни – опанувати терапевтичні вміння і навички реалізації процесу ерготерапії осіб з різними патологіями.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю

227 Терапія та реабілітація, спеціалізації 227.2 Ерготерапія

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 04. Здатність виявляти та вирішувати проблеми. ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 06. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 07. Здатність працювати автономно.

	ЗК 08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)	<p>СК 01. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ).</p> <p>СК 02. Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану.</p> <p>СК 03. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.</p> <p>СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>СК 05. Здатність надавати першу медичну (долікарську) допомогу за умов надзвичайних ситуацій та військових дій, розуміти основи тактичної медицини.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності. Спеціалізація 227.2 Ерготерапія (СКет)	<p>СКет 01. Здатність застосовувати у практичній діяльності теорії та доказову базу щодо заняттєвої активності та заняттєвої участі пацієнта/клієнта, охоплюючи розуміння змісту, мети заняттєвої активності та її впливу на здоров'я і добробут людини, вміння оцінювати, аналізувати, адаптовувати заняттєву активність та застосовувати її у терапевтичний спосіб.</p> <p>СКет 02. Здатність оцінювати фактори пацієнта/клієнта (функції і структури організму, особистісні цінності, переконання та духовність), фізичне, соціально-економічне та культурне середовище, які впливають на його заняттєву активність у сферах самообслуговування, дозвілля (гри) та продуктивної (навчальної) діяльності.</p> <p>СКет 03. Здатність визначати доцільність проведення заходів ерготерапії, здійснювати скринінг та клієнтоцентричне оцінювання окремої особи, групи людей, організацій чи популяцій, формулювати та документувати цілі програми ерготерапії або складових індивідуальної програми реабілітації.</p> <p>СКет 04. Здатність розвивати та/або відновлювати функції організму, які впливають на здоров'я та обмеження</p>

заняттєвої участі та/або збільшення заняттєвої участі пацієнта/клієнта шляхом адаптації заняттєвої активності.

СКет 05. Здатність підбирати та адаптовувати технічні та допоміжні засоби пересування та самообслуговування, призначати, моделювати, виготовляти індивідуальні ортези для відновлення функції верхньої кінцівки з метою розширення функціональної самостійності клієнта у побуті, участі у дозвіллі (грі) та продуктивній (навчальній) діяльності.

СКет 06. Здатність створювати та адаптувати безпечне і доступне середовище життєдіяльності клієнта, змінювати фактори фізичного та соціального середовища з метою збільшення функціональної незалежності клієнта.

СКет 07. Здатність аналізувати результати ерготерапевтичного втручання, коригувати програму, надавати рекомендації стосовно продовження реабілітації та вчасно, професійно і конфіденційно заповнювати необхідну документацію стосовно скерування, обстеження, планування та оцінки результатів ерготерапевтичного втручання відповідно до вимог професійного середовища.

СКет 08. Здатність усвідомлювати сфери діяльності та межі професійної компетентності ерготерапевта, обґрунтовувати та пояснювати методи ерготерапевтичних втручань, за потребою скеровувати пацієнта/клієнта до фахівців інших спеціальностей.

СКет 09. Здатність формувати та підтримувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/клієнтом, використовувати методики підвищення мотивації, демонструвати навички культурно-чутливого та ефективного спілкування.

СКет 10. Здатність виконувати обов'язки клінічного супервізора з ерготерапії.

СКет 11. Здатність співпрацювати з різними службами охорони здоров'я, соціальної політики і соціального захисту, пояснювати права осіб з обмеженнями життєдіяльності з метою збільшення заняттєвої участі та інтеграції пацієнта/клієнта у суспільство.

СКет 12. Здатність аналізувати та критично оцінювати нові теорії та технології ерготерапії, розробляти нові методи ерготерапії на основі даних сучасних клінічних досліджень, представляти ерготерапію у широкому академічному та науковому міждисциплінарному дискурсі.

Обсяг навчальної дисципліни – 4 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	12	0	20	0	88	120

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами: на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Нормальна анатомія людини», «Фізіологія рухової активності та патологічна фізіологія», «Біомеханіка та клінічна кінезіологія», «Основи медичних знань», «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
л.		прак.	с. р.	
Тема 1. Стилі клінічного мислення.	14	2	2	10
Тема 2. Принцип проведення обстежень та побудова цілей	24	2	4	18
Тема 3. Принципи адаптації та модифікації	14	4	2	8
Тема 4. Види терапевтичних занять в ерготерапії. Навички мобільності.	16	4	4	8
Тема 5. Вміння вести практичну діяльність. Терапевтичне використання особи ерготерапевта.	24		4	20
Тема 6. Ведення фахової документації. Правила написання рекомендацій.	22		2	20
Тема 7. Аналіз заняттєвої активності.	6		2	4
Всього годин:	120	12	20	88

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Стилi клінічного мислення.

Стилi клінічного мислення: науковий, етичний, прагматичний, процедурний, умовний інтерактивний та оповідний стиль. Застосування клінічного мислення.

Тема 2. Принцип проведення обстежень та побудова цілей.

Навики спілкування з клієнтом/пацієнтом, його родичами/доглядальниками та членами команди. Принципи збору інформації про пацієнта/клієнта. Побудова терапевтичних відносин з клієнтом і його оточенням. Підбір тестів для обстеження. Побудова цілей. Вміння побудувати пацієнтоцентричну ціль в SMART форматі

Тема 3. Принципи градування, адаптації та модифікації

Поняття градування та адаптації в ерготерапії, їх принципи. Поняття модифікації в ерготерапії, її принципи. В яких випадках використовуємо градування, адаптацію, а в яких модифікацію. Адаптація в зручному для пацієнта середовищі, проведення занять.

Тема 4. Види терапевтичних занять в ерготерапії. Навички мобільності. Види ерготерапевтичних вправ в конкретних нозологіях Варіативність вправ ерготерапевта Доцільність використання вправ в діяльності ерготерапевта. Навички мобільності при різних нозологіях.

Тема 5. Вміння вести практичну діяльність. Терапевтичне використання особи ерготерапевта.

Вміння вести практичну діяльність у складі міждисциплінарної команди. Навички мобільності. Навички мобільності з використанням допоміжних засобів для ходьби. Навички мобільності на ручній колясці

Тема 6. Ведення фахової документації. Правила написання рекомендацій.

Правила ведення фахової документації. Правила написання рекомендацій для подальших занять.

Тема 7. Аналіз заняттєвої активності.

Поняття про активність, її види. Аналіз заняттєвої активності.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Стилi клінічного мислення.	1. Стилi клінічного мислення: науковий, етичний, прагматичний, процедурний, умовний інтерактивний та оповідний стиль Застосування клінічного мислення	2

Тема 2. Принцип проведення обстежень та побудова цілей	2. Принципи збору інформації про пацієнта/клієнта.	2
	3. Підбір тестів для обстеження Вміння побудувати пацієнтоцентричну ціль в SMART форматі	2
Тема 3. Принципи градуювання, адаптації та модифікації	4. Поняття градуювання та адаптації в ерготерапії, її принципи. Поняття модифікації в ерготерапії, її принципи.	2
Тема 4. Види терапевтичних занять в ерготерапії. Навички мобільності.	5. Види ерготерапевтичних вправ в конкретних нозологіях Принципи підбору терапевтичних вправ	2
	6. Навички мобільності.	2
Тема 5. Вміння вести практичну діяльність. Терапевтичне використання особи ерготерапевта.	7. Розбір складу міждисциплінарної команди, їх обов'язків. Вміння спілкуватись професійною мовою з іншими спеціалістами	2
	8. Терапевтичне використання особи ерготерапевта	2
Тема 6. Ведення фахової документації. Правила написання рекомендацій.	9. Правила ведення фахової документації Правила написання рекомендацій для подальших занять	2
Тема 7. Аналіз заняттєвої активності.	10. Поняття про активність, її види Аналіз заняттєвої активності	2
Всього годин:		20

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Стилі клінічного мислення.	1. Застосування клінічного мислення. Проходження курсу «Locating the Knowledge Resources in Evidence Based Practice».	2

	Посилання на курс: https://members.physio-pedia.com/learn/locating-the-knowledge-resources-in-evidence-based-practice-promopage/	
	2. Аналіз літератури, поглиблене вивчення клінічних стилів мислення: науковий, етичний, прагматичний.	4
	3. Аналіз літератури, поглиблене вивчення клінічних стилів мислення: процедурний, умовний інтерактивний та оповідний	4
Тема 2. Принцип проведення обстежень та побудова цілей	4. Які нюанси можуть виникати при спілкуванні з клієнтом/пацієнтом, його родичами/доглядальниками та членами команди. «Професійна мова»	4
	5. Психологія відносин, їх види	4
	6. Психологія спілкування з родичами та людьми, перенісшими травму або захворювання	2
	7. Види обстежень для різних нозологій, тести.	4
	8. Вивчення медичних діагнозів та наслідки цих травм/захворювань	2
	9. Побудова цілей в SMART форматі	2
	Тема 3. Принципи адаптації та модифікації	10. Принципи модифікації
11. Принципи градування та адаптації		4
Тема 4. Види терапевтичних занять в ерготерапії. Навички мобільності.	12. Види ерготерапевтичних занять. Можливості використання терапевтичних вправ	2
	13. Ведення занять ерготерапевтом. Варіативність вправ ерготерапевта	2
	14. Навички мобільності на кріслі колісному	2
	15. Навички ходи при різних нозологіях	2
Тема 5. Вміння вести	16. Склад міждисциплінарної	6

практичну діяльність. Терапевтичне використання особи ерготерапевта.	команди.	
	17. Роль ерготерапевта в міждисциплінарній команді	6
	18. Способи використання особи ерготерапевта в занятті	8
Тема 6. Ведення фахової документації. Правила написання рекомендацій.	19. Документи які веде ерготерапевт	6
	20. Правила заповнення документів	6
	21. Правила написання рекомендацій, домашньої програми та зауважень щодо занять	8
Тема 7. Аналіз заняттєвої активності.	22. Заняттєва активність.	4
Всього годин:		88

Очікувані результати навчання з дисципліни: формулювання знань про проблеми пацієнта/клієнта, а також способи їх вирішення, шляхом проведення ерготерапевтичного втручання у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини, завдяки:

знанням: класифікації доменів Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) та їх роль в ерготерапії; основних рухових та функціональних порушень систем при різних нозологіях; схем дослідження пацієнтів за системою МКФ та їх взаємозв'язків; методичних основ обстеження пацієнта/ клієнта та принципів побудови пацієнтоцентричних цілей; правила ведення фахової документації

умінням: здатність виявляти, формулювати і вирішувати проблеми пацієнта / клієнта, застосовуючи в практичній діяльності базові знання та клінічне мислення, здатність оцінювати фактори пацієнта / клієнта (функції і структури організму, особистісні цінності, переконання і духовність), які впливають на його заняттєву активність в сферах продуктивної діяльності, дозвілля і самообслуговування, здатність призначати, моделювати, створювати індивідуальні ортези та адаптувати засоби повсякденній діяльності для відновлення функції верхньої кінцівки з метою розширення функціональної самостійності клієнта в побуті, участі в дозвіллі і продуктивної діяльності, здатність підбирати і адаптувати технічні та допоміжні засоби пересування і самообслуговування з метою збільшення заняттєвої участі клієнта, здатність застосовувати знання з ергономіки та універсального дизайну для створення і адаптації безпечного і доступного середовища життєдіяльності клієнта, міняти фактори фізичного і соціального середовища з метою збільшення функціональної незалежності клієнта.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю

227 Терапія та реабілітація, спеціалізації 227.2 Ерготерапія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРет	<p>ПРет 01. Застосовувати у практичній діяльності доказову базу стосовно зв'язку між пацієнтом/клієнтом в цілому, його заняттєвою активністю, середовищем життєдіяльності та їх впливу на здоров'я і благополуччя людини.</p> <p>ПРет 02. Застосовувати у практичній діяльності теорії та доказову базу щодо використання заняттєвої активності як основного терапевтичного інструменту ерготерапії у рамках біопсихосоціального підходу в реабілітації.</p> <p>ПРет 03. Визначати доцільність проведення заходів ерготерапії та здійснювати клієнтоцентричне обстеження окремої особи, групи людей, організацій чи популяцій.</p> <p>ПРет 04. Оцінювати, розвивати та відновлювати функції і структури організму, які впливають на заняттєву участь пацієнта/клієнта у сферах продуктивної діяльності, дозвілля та самообслуговування.</p> <p>ПРет 05. Формулювати та документувати цілі і результати програми ерготерапії або складових індивідуальної програми реабілітації у співпраці з пацієнтом/клієнтом, пояснювати методи ерготерапевтичних втручань.</p> <p>ПРет 06. Розробляти, проводити та коригувати програми ерготерапії або складові індивідуальної програми реабілітації на основі аналізу результатів ерготерапевтичного обстеження та/або втручання у співпраці з пацієнтом/клієнтом та надавати рекомендації стосовно продовження реабілітації.</p> <p>ПРет 07. Оцінювати, адаптувати та модифікувати вплив середовища життєдіяльності людини на її заняттєву активність.</p> <p>ПРет 08. Формувати та підтримувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/клієнтом та його родиною та іншими причетними сторонами.</p> <p>ПРет 09. Усвідомлювати та дотримуватися етичних аспектів професійної діяльності ерготерапевта.</p> <p>ПРет 10. Ефективно співпрацювати з усіма членами мультидисциплінарної реабілітаційної команди та іншими фахівцями сфер охорони здоров'я, освіти та соціальної політики, залучених до надання послуг пацієнтам/клієнтам.</p> <p>ПРет 12. Популяризувати професію та розповсюджувати знання з ерготерапії серед потенційних пацієнтів/клієнтів, а також у міждисциплінарному та загально-науковому дискурсі.</p> <p>ПРет 13. Володіти уміннями та навичками, необхідними для захисту інтересів окремих пацієнтів/клієнтів, груп або популяцій з метою їх максимально можливої заняттєвої участі у житті.</p>

<p>ПРет 14. Впроваджувати нові інноваційні та креативні ідей та підходів у професійній діяльності.</p> <p>ПРет 15. Ефективно втілювати принципи менеджменту та лідерства у професійній діяльності.</p> <p>ПРет 16. Безперервно вдосконалювати власний професійний рівень.</p>

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Стилi клінічного мислення: науковий, етичний, прагматичний, процедурний, умовний інтерактивний та оповідний стиль Застосування клінічного мислення	Сертифікат з онлайн курсу	10
2. Принципи збору інформації про пацієнта/клієнта.	Есе.	10
3. Підбір тестів для обстеження Вміння побудувати пацієнтоцентричну ціль в SMART форматі	Презентації.	10
4. Поняття градування та адаптації в ерготерапії, її принципи. Поняття модифікації в ерготерапії, її принципи.	Кейси.	10
5. Види ерготерапевтичних вправ в конкретних нозологіях Принципи підбору терапевтичних вправ	Експрес-контроль.	10
6. Навички мобільності.	Експрес-контроль.	10
7. Розбір складу міждисциплінарної команди, їх обов'язків. Вміння спілкуватись професійною мовою з іншими спеціалістами	Есе.	10
8. Терапевтичне використання особи ерготерапевта	Презентації.	10

9. Правила ведення фахової документації Правила написання рекомендацій для подальших занять	Експрес-контроль.	10
10. Поняття про активність, її види Аналіз заняттєвої активності	Експрес-контроль.	10
Усього:		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. WFOT's Global Occupational Therapy Workforce Strategy. 2024. <http://www.wfot.org/ResourceCentre/tabid/132/did/827/Default.aspx>.
2. Pedretti's Occupational Therapy, 9th Edition. Heidi McHugh Pendleton, PhD, OTR/L, FAOTA and Winifred Schultz-Krohn, PhD, OTR/L, BCP, SWC, FAOTA, 2024.
3. Duncan, E. S. (2020). Skills and processes in occupational therapy. In E. S. Duncan (Ed.), Foundations for Practice in Occupational Therapy (6th ed.). Elsevier. 282p.
4. Occupation-centred Practice: A Practical Guide for Occupational Therapy Practice Learning. Karina Danca. 2018.

Додаткова література:

1. World Health Organization. International Classification of Functioning, Disability and Health. Geneva, Switzerland: WHO; 2024.

Електронні ресурси:

5. <https://app.physiou.com/>
6. <https://www.sralab.org/>
7. <https://www.physio-pedia.com/home/>

8. <http://www.who.ch>
9. <http://moz.gov.ua/mkf>
10. http://www.icfillustration.com/icfil_eng/top.html
11. <https://www.cochrane.org/>
12. <https://www.cochranelibrary.com/>
13. <https://www.youtube.com/channel/UC51DkJkKUNuMc3C-ZQmyUqg>
14. https://www.youtube.com/channel/UC_VQDInMfY5HoPn8w9OmuFw
<https://www.youtube.com/channel/UCmTe0LsfEbpkDpgrxKAWbRA>